2.3. BELGIË

2.3.1. Aantal melkkoeien neemt af

Ten opzichte van het voorgaande jaar zien we voor 2024 op nationaal niveau dat het aantal melkkoeien daalde, namelijk met -0,1%. Deze daling is vooral te wijten aan een daling in Wallonië (-0,4%). Het aantal zoogkoeien stijgt t.o.v. 2023, namelijk met 2,3%. Deze stijging gebeurt in beide landsdelen, namelijk met 2,4% in Wallonië en met 2,2% in Vlaanderen.

Aantal koeien en melkveehouders per landsgedeelte

	1984	2000	2015	2020	2022	2023	2024*	% 24/23
a) BELGIE								
Melkkoeien	993.871	593.788	528.778	537.941	526.574	535.548	534.891	-0,1
Zoogkoeien	160.566	508.857	444.970	383.334	375.476	358.413	366.568	2,3
TOTAAL	**1.154.437**	**1.102.645**	**973.748**	**921.275**	**902.050**	**893.961**	**901.459**	0,8
Bedrijven met melkkoeien	47.053	17.639	12.076	8.923	8.258	7.851	n.b.	
Bedrijven met zoogkoeien	14.729	22.766	15.368	12.377	11.560	11.122	n.b.	
b) VLAANDEREN								
Melkkoeien	533.875	327.067	316.042	343.840	339.482	347.089	347.363	0,1
Zoogkoeien	43.438	182.913	182.143	149.309	145.515	137.441	140.511	2,2
TOTAAL	**577.313**	**509.980**	**498.185**	**493.149**	**484.997**	**484.530**	**487.874**	0,7
Bedrijven met melkkoeien	27.663	9.961	6.658	4.991	4.593	4.362	n.b.	
Bedrijven met zoogkoeien	7.004	11.927	8.244	6.372	5.831	5.630	n.b.	
c) WALLONIE								
Melkkoeien	459.831	266.657	212.465	193.896	187.092	188.200	187.528	-0,4
Zoogkoeien	117.106	325.880	262.715	233.903	229.961	220.845	226.057	2,4
TOTAAL	**576.937**	**592.537**	**475.180**	**427.799**	**417.053**	**409.045**	**413.585**	1,1
Bedrijven met melkkoeien	19.382	7.676	5.413	3.929	3.662	3.485	n.b.	
Bedrijven met zoogkoeien	7.722	10.836	7.116	6.000	5.724	5.487	n.b.	
d) BRUSSELS GEWEST								
Melkkoeien	165	64	271	205	270	259	n.b.	
Zoogkoeien	22	64	112	122	123	127	n.b.	
TOTAAL	**187**	**128**	**383**	**327**	**393**	**386**	**n.b.**	
Bedrijven met melkkoeien	10	2	5	3	3	4	n.b.	
Bedrijven met zoogkoeien	3	3	8	5	5	5	n.b.	

Bron: FOD Economie/Statbel, op basis van de gegevens van Sanitel vanaf 2014

* Voorlopige gegevens mei 2024
n.b. = niet beschikbaar

2.3.2. Aantal melkleveraars blijft verder dalen

Net zoals in andere subsectoren van de landbouw daalt ook in de melkveehouderij het aantal producenten jaar na jaar. Eind 2024 zijn er 4,1% minder melkleveraars dan eind 2023. Dit is iets hoger dan vorig jaar, toen de daling 3,4% bedroeg.

Aantal melkleveraars per landsgedeelte

	Vlaanderen	Wallonië	België
December 2020	3.933	2.680	6.613
December 2021	3.758	2.577	6.335
December 2022	3.620	2.472	6.092
December 2023	3.494	2.390	5.884
December 2024	3.358	2.282	5.640
Verschil (%)	-3,9	-4,5	-4,1
April 2021	3.861	2.683	6.544
April 2022	3.707	2.578	6.285
April 2023	3.582	2.484	6.066
April 2024	3.467	2.384	5.851
April 2025	3.315	2.266	5.581
Verschil (%)	-3,4	-3,6	-3,5

Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

Op basis van de maandelijkse statistieken van de Interprofessionele Organismen met betrekking tot de melkkwaliteit, waren er eind 2024 nog 5 640 leveraars actief, waarvan ongeveer 60% Vlaamse en 40% Waalse. Deze verhouding blijft al jarenlang constant. De daling verloopt gelijkaardig in beide regio's (-3,4% in Vlaanderen vs. -3,6% in Wallonië).

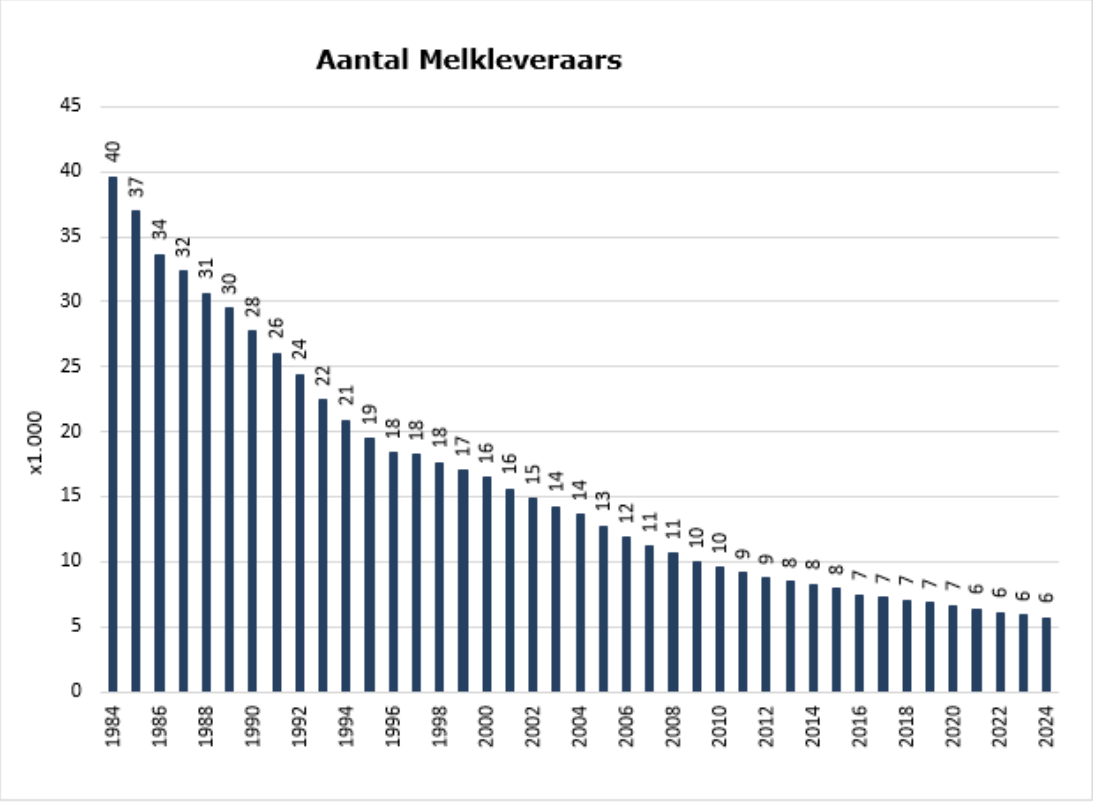

2.3.3. Melkleveringen nemen af t.o.v. vorig jaar

Over de lange termijn zien we een heuse stijging in de Belgische leveringen. Sinds 1986 stegen de leveringen met maar liefst 37%. Sinds het afschaffen van de melkquota in 2015 noteren we een stijging van 22%. Deze Europese beslissing heeft dus een duidelijk effect gehad op de Belgische zuivelsector. Ter vergelijking, de Europese melkleveringen sinds 2015 stegen met nog geen 7%. In **2024** ligt het volume, op 2021 na, voor het eerst sinds 2012 lager dan het jaar voordien. Er werd 4,35 miljard liter melk geleverd, wat neerkomt op een daling van -0,8% t.o.v. vorig jaar. Gezien de aanhoudende druk van met name milieu- en duurzaamheidsregelgeving op de melkveebedrijven, is de piek van de Belgische melkleveringen wellicht bereikt in 2023.

De leveringen van melk evolueerden als volgt:

	(1.000 l)	%		(1.000 l)	%
1986	3.171.685	-	2006	2.924.949	-0,4
1987	3.040.941	-4,1	2007	3.008.685	2,9
1988	2.958.442	-2,7	2008	2.998.543	-0,3
1989	2.995.901	1,3	2009	3.098.002	3,3
1990	2.905.869	-3,0	2010	3.214.434	3,8
1991	2.877.111	-1,0	2011	3.259.187	1,4
1992	2.870.287	-0,2	2012	3.222.409	-1,1
1993	2.863.430	-0,2	2013	3.299.539	2,4
1994	2.902.363	1,4	2014	3.464.609	5,0
1995	2.958.169	1,9	2015	3.563.796	2,9
1996	2.919.074	-1,3	2016	3.678.542	3,2
1997	2.883.155	-1,2	2017	3.810.940	3,6
1998	2.939.022	1,9	2018	3.960.304	3,9
1999	2.898.094	-1,4	2019	4.054.917	2,4
2000	2.945.392	1,6	2020	4.203.646	3,7
2001	2.937.807	-0,3	2021	4.192.003	-0,3
2002	2.968.894	1,1	2022	4.320.498	3,1
2003	2.956.094	-0,4	2023	4.383.628	1,5
2004	2.968.838	0,4	2024	4.350.160	-0,8
2005	2.936.593	-1,1			

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

Onderstaande tabel geeft aan hoeveel melk er op jaarbasis wordt geleverd door melkleveraars in Vlaanderen en in Wallonië. Deze melk kan geleverd zijn aan zowel Vlaamse als Waalse kopers. In Wallonië daalden de leveringen sterker (-2,4%). In Vlaanderen bleven de leveringen licht positief t.o.v. vorig jaar (+0,7%), al vond in de tweede jaarhelft ook een duidelijke daling plaats.

Sinds 2015 bedraagt de toename in melkleveringen in Vlaanderen 33%, tegenover 0,3% in Wallonië.

De regionale melkleveringen evolueerden als volgt:

	Vlaanderen		Wallonië	
	(1.000 l)	%	(1.000 l)	%
2015	2.327.336	-	1.271.577	-
2016	2.489.603	7,0	1.195.268	-6,0
2018	2.726.096	4,4	1.240.296	2,7
2019	2.805.140	2,9	1.260.419	1,6
2020	2.917.921	4,0	1.300.949	3,2
2021	2.926.240	4,3	1.274.525	-2,0
2022	3.057.893	4,5	1.274.103	0,0
2023	3.079.783	0,7	1.306.124	2,5
2024	3.099.115	0,6	1.275.085	-2,4

Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

2.3.4. Gemiddelde melklevering stijgt verder met 3,5%

In 2024 is het gemiddelde geleverde volume per melkveebedrijf gestegen met 3,5%, nl. tot 771.305 liter. De afgelopen tien jaar zijn de gemiddelde leveringen in ons land gestegen met 84%. Dit is het resultaat van een toename van de melkleveringen met 25% en een daling van het aantal melkleveraars met 32%.

Evolutie melkaanvoer per leveraar

	Leveraars		Gemiddelde levering	
	Aantal (1)	% verschil t.o.v. vorig jaar	Liter/jaar	% verschil t.o.v. vorig jaar
1980	45.392		64.855	
1984 (2)	39.554	-3,2	75.831	4,2
1990 (2)	27.702	-5,7	104.897	5,7
1995 (2)	19.410	-6,9	152.404	7,8
2000 (2)	16.475	-3,2	178.780	3,3
2001	15.569	-5,5	188.696	5,5
2002	14.846	-4,6	199.979	6,0
2003	14.226	-4,2	207.796	3,9
2004	13.602	-4,4	218.265	5,0
2005	12.690	-6,7	231.410	6,0
2006	11.838	-6,7	247.081	6,8
2007	11.136	-5,9	270.176	9,3
2008	10.649	-4,4	281.579	4,2
2009	9.963	-6,4	310.951	10,4
2010	9.532	-4,3	337.226	8,4
2011	9.145	-4,1	356.390	5,7
2012	8.733	-4,5	368.992	3,5
2013	8.473	-3,0	389.418	5,5
2014	8.251	-2,6	419.902	7,8
2015	7.910	-4,1	450.543	7,3
2016	7.431	-6,1	495.027	9,9
2017	7.215	-2,9	528.197	6,7
2018	6.995	-3,0	566.162	7,2
2019	6.792	-2,9	618.911	9,3
2020	6.613	-2,6	633.903	2,4
2021	6.335	-4,2	661.721	4,4
2022	6.092	-3,8	709.208	7,2
2023	5.884	-3,4	745.008	5,0
2024	5.640	-4,1	771.305	3,5

(1) 1980-2000: Gemiddelde maandelijkse cijfers; vanaf 2001: situatie op 31 december
(2) Telkens gemiddelde procentuele verandering per jaar in de periode van J-4 tot J
Bron: IO'n, Kwaliteitsuitslagen

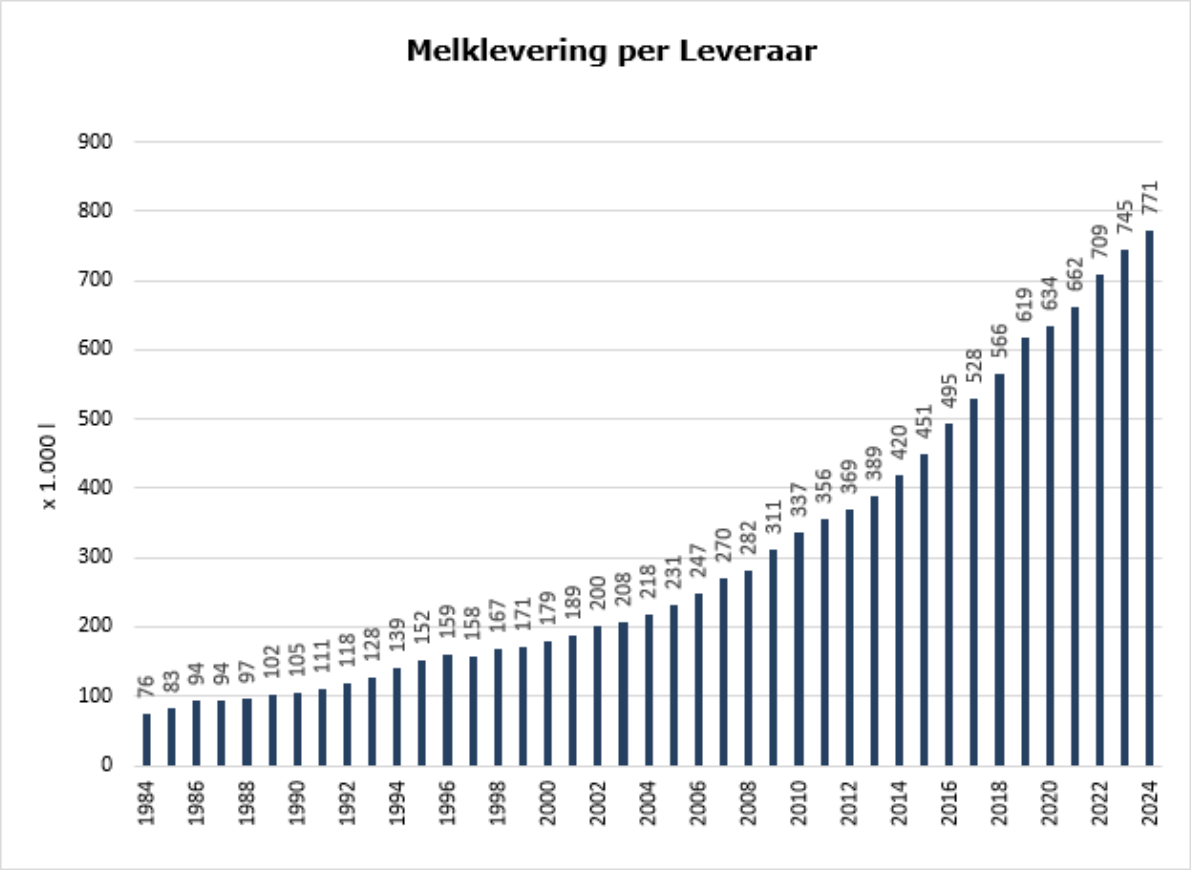
Melklevering per Leveraar
x 1.000 l
900
800
700
600
500
400
300
200
100
0
76
83
94
94
97
102
105
111
118
128
139
152
159
158
167
171
179
189
200
208
218
231
247
270
282
311
337
356
369
389
420
451
495
528
566
619
634
662
709
745
771
1984
1986
1988
1990
1992
1994
1996
1998
2000
2002
2004
2006
2008
2010
2012
2014
2016
2018
2020
2022
2024

2.3.5. Vetgehalte daalt, eiwitgehalte blijft constant

Het gemiddeld vetgehalte van de melkleveringen in 2024 neemt af in vergelijking met 2023 en bedraagt 43,25 gram. Het eiwitgehalte blijft met 35,60 g/liter nagenoeg constant t.o.v. vorig jaar.

Vet- en Eiwitgehalte

	Vetgehalte (g/l)	Verschil	Eiwitgehalte (g/l)	Verschil
1984	36,88	0,10	32,63	0,04
1995	41,37	-0,09	34,15	0,00
2000	41,95	0,20	34,20	0,06
2001	42,14	0,19	34,28	0,08
2002	42,15	0,01	34,41	0,13
2003	42,19	0,04	34,33	-0,08
2004	42,59	0,40	34,40	0,07
2005	42,12	-0,47	34,34	-0,06
2006	42,21	0,09	34,49	0,15
2007	41,97	-0,24	34,87	0,38
2008	41,97	0,00	34,70	-0,17
2009	42,15	0,18	34,49	-0,21
2010	42,23	0,08	34,90	0,41
2011	41,93	-0,30	34,83	-0,07
2012	42,29	0,36	34,96	0,13
2013	42,08	-0,21	34,96	0,00
2014	41,46	-0,62	34,93	-0,03
2015	41,99	0,53	35,02	0,09
2016	42,02	0,03	35,17	0,14
2017	42,12	0,10	35,53	0,37
2018	42,13	0,01	35,23	-0,30
2019	43,14	1,01	35,49	0,26
2020	43,11	-0,03	35,60	0,11
2021	43,57	0,46	35,59	-0,01
2022	42,92	-0,65	35,29	-0,30
2023	43,51	0,59	35,59	0,30
2024	43,25	-0,26	35,60	0,01

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

2.3.6. 20% van Belgische leveraars levert meer dan 1.000.000 liter

Op basis van de verdeling van de melkleveringen per melkleveraar kan een beeld worden geschetst van de grote structurele bedrijfsverschillen in de Belgische melkveesector. In 2024 leverde 7,2% van alle leveraars in België minder dan 100.000 liter. Meer dan de helft van de Belgische leveraars (52%) leverde meer dan 500.000 liter. Deze bedrijven zijn goed voor 83,2% van de totale Belgische melkleveringen. De categorie van de bedrijven met meer dan 1.000.000 liter vertegenwoordigt meer dan 20% van de Belgische melkveehouders. Deze melkleveraars zijn goed voor 54,7% van de Belgische leveringen.

Verdeling van de Belgische melkleveraars

Geleverde liters	Producenten		Hoeveelheid melk	
(liters)	aantal	%	mio. lit.	%
< 50.000	154	2,6	5	0,1
50 - 99.999	271	4,6	21	0,5
100 - 199.999	674	11,4	102	2,3
200 - 299.999	652	11,0	163	3,7
300 - 399.999	546	9,2	189	4,4
400 - 499.999	556	9,4	251	5,8
500 - 599.999	463	7,8	253	5,8
600 - 699.999	480	8,1	309	7,1
700 - 799.999	347	5,9	259	6,0
800 - 899.999	271	4,6	229	5,3
900 - 999.999	198	3,3	187	4,3
1.000-1.499.999	713	12,0	858	19,7
1.500-1.999.999	273	4,6	467	10,8
>2.000.000	326	5,5	1.054	24,2
> 500.000	3.071	51,8	3.617	83,2
Totaal	5.924	100,0	4.347	100,0

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

De veehouderijen met de grootste gemiddelde melkleveringen bevinden zich in Vlaanderen. Hier bedraagt het gemiddelde bijna 923 000 liter op jaarbasis. In Wallonië liggen de gemiddelde individuele melkleveringen op 56,3% van die in Vlaanderen, namelijk op bijna 559 000 liter/jaar.

De gemiddelde leveringen per bedrijf blijven ook in 2024 stijgen in beide regio's. De sterkste stijging wordt geregistreerd in Vlaanderen. De gemiddelde levering neemt in België minder snel toe dan vorig jaar, toen de nationale toename nog 5,0% bedroeg, tegenover 3,5% voor 2024.

Gemiddelde leveringen per melkleveraar, per regio

(liter)	2014	2018	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Vlaanderen (1)	445.875	652.020	741.907	844.722	881.449	922.905	4,7
Wallonië (1)	388.425	440.759	485.429	515.414	546.495	558.758	2,2
België (2)	419.902	579.688	633.903	709.208	745.008	771.305	3,5

(1) Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

(2) Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

2.3.7. Gemiddelde melkprijs van €49,62 per 100l in 2024

Jaarlijks berekent BCZ een gemiddelde jaarprijs voor de conventionele (i.e. niet-bio) melk, op basis van een enquête bij de BCZ-leden. In deze berekeningen zijn inbegrepen: de melkerijpremies op maand- en op jaarbasis, de nabetalingen en de jaarlijkse kosten. De BTW en dividenden op ledenkapitaal zijn niet inbegrepen. Voor **2024** bedroeg de BCZ-jaarprijs 49,62 euro per 100 liter. Deze prijs stemt overeen met een stijging van 9% t.o.v. de prijzen in 2023.

Reële melkprijs

Jaar	Prijs (€/100 l)	Vet (g/l)	Eiwit (g/l)
2000	31,28	42,31	34,25
2001	32,70	42,48	34,32
2002	29,91	42,54	34,35
2003	29,83	42,71	34,38
2004	30,24	42,87	34,45
2005	28,58	42,38	34,40
2006	28,20	42,45	34,52
2007	36,17	42,09	34,92
2008	32,48	42,19	34,76
2009	24,74	42,29	34,54
2010	31,41	42,11	34,90
2011	34,55	41,82	34,81
2012	31,27	42,15	34,93
2013	39,44	41,94	34,94
2014	37,35	41,33	34,90
2015	28,80	41,81	35,01
2016	28,10	41,36	35,51
2017	36,85	41,47	35,88
2018	34,27	42,32	35,36
2019	34,67	42,92	35,37
2020	32,20	42,93	35,60
2021	38,50	43,35	35,62
2022	55,14	42,91	35,30
2023	45,19	43,45	35,59
2024	49,62	43,22	35,65

Reële gehaltes aan vet en eiwit, inclusief premies zuivelfabriek, inclusief nabetalingen, exclusief BTW

Bron: AVCZ tot 2015, BCZ vanaf 2016

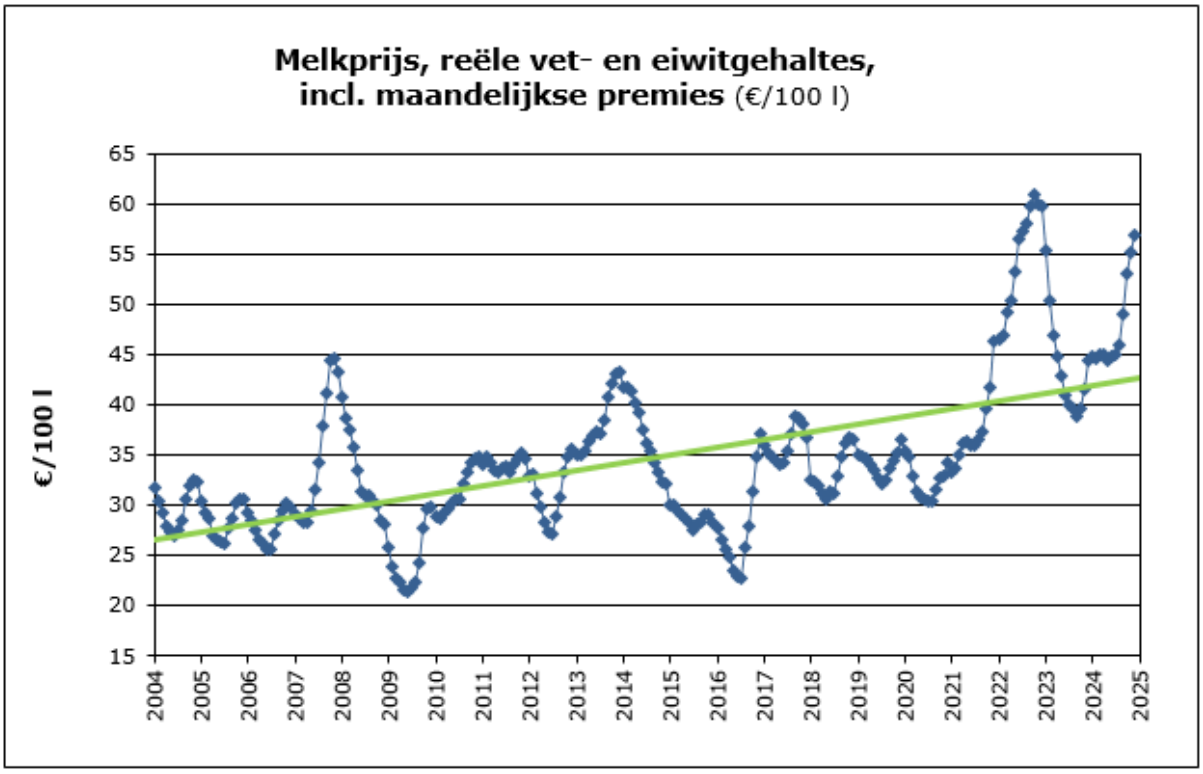

Maandelijkse reële prijs, exclusief bijkomende betalingen op jaarbasis
Bron: BCZ

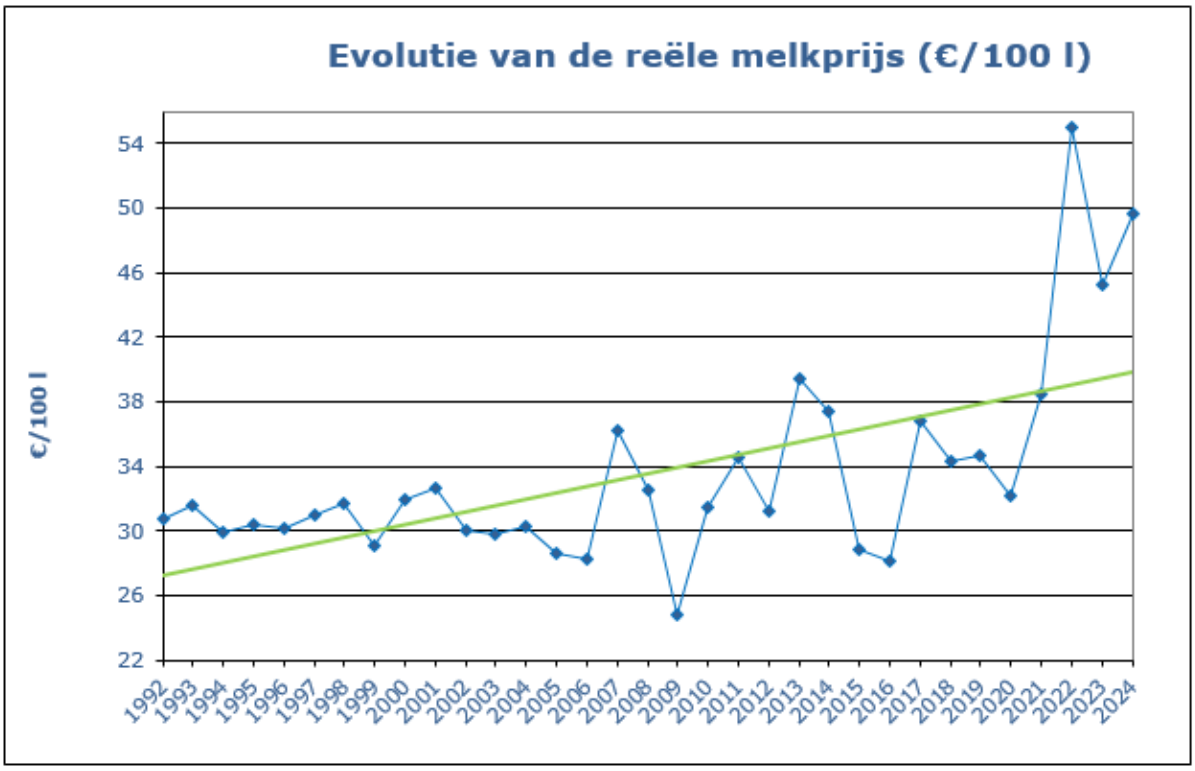

Jaarlijkse reële prijs, exclusief BTW
Bron: AVCZ, BCZ vanaf 2017

2.3.8. Biologische melkproductie daalt

Voor 2024 beschikken we nog niet over definitieve cijfers over het aantal biologische melkkoeien in de Vlaamse regio. Het aantal biomelkkoeien in Vlaanderen, en dus ook in België betreft dus een raming voor vorig jaar. Gezien het gros van de biologische melkproductie zich in Wallonië bevindt, is een goede inschatting van de evolutie op Belgisch niveau wel al mogelijk. Net als vorig jaar daalt het aantal biologische melkkoeien in België (-2,7%).

Evolutie van het aantal bio-melkkoeien

	2015*	2017*	2020	2022	2023	2024	% 24/23
BELGIE							
Bio- melkkoeien	13.146	20.101	22.686	24.036	22.950	22.331	-2,7%
Tot. melkkoeien	529.247	519.159	537.941	526.574	535.548	534.891	-0,1%
%	2,5	3,9	4,2	4,6	4,3	4,2	-2,6%
VLAANDEREN							
Bio- melkkoeien**	1.141	2.984	3.406	3.675	3.644	3.484	-4,4%
WALLONIE							
Bio- melkkoeien	12.005	17.117	19.280	20.361	19.306	18.847	-2,4%

Bron: FOD Economie/Statbel, Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap
* 2019 en vroeger: inclusief jongvee voor Wallonië
** raming voor 2024

Ook in 2023 daalde het aantal biologische melkkoeien, maar toen steeg de productie. In 2024 wordt de daling van het aantal koeien ook in de productie van koemelk met biolabel weerspiegeld. De bioleveringen daalden met -4,1% t.o.v. 2023. Ook het relatieve aandeel biomelk daalt voor het eerst t.o.v. het jaar voordien, al zij het slechts met 0,1 procentpunt (van 2,6% naar 2,5%).

De leveringen van koemelk met biolabel

(1.000 l)	2018	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Bioleveringen	77.894	96.487	111.115	115.656	110.883	-4,1
Vlaanderen	-	-	39.031	37.619	35.967	-4,4
Wallonië	-	-	72.084	78.037	74.866	-4,1
Tot. leveringen	3.960.304	4.203.646	4.320.498	4.383.628	4.350.160	-0,8
%	2,0	2,3	2,6	2,6	2,5	-3,4

Bron: BCZ-leden, Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap vanaf 2021

Sinds 2020 berekent BCZ naast de reële conventionele melkprijs ook de reële biomelkprijs. In 2024 bedroeg de biomelkprijs €54,13 per 100 liter, wat neerkomt op een stijging met 2% t.o.v. vorig jaar.

Reële biomelkprijs

Jaar	Prijs (€/100 l)	Vet (g/l)	Eiwit (g/l)
2020*	46,38	40,92	35,05
2021	47,34	40,92	35,05
2022	55,72	41,16	34,49
2023	53,14	42,25	34,23
2024	54,13	42,42	34,37

* berekening o.b.v. de gehalten van 2021

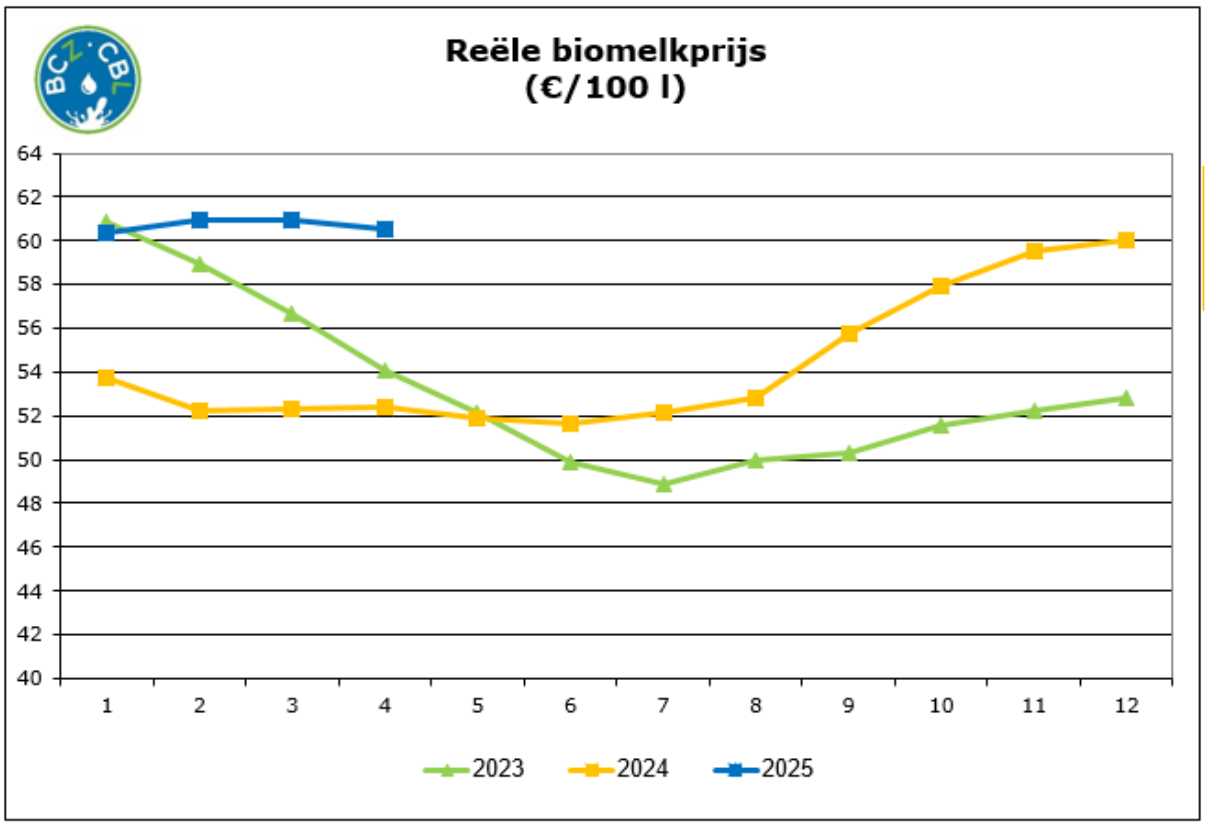

2.3.9. Impact blauwtong op kwaliteit rauwe melk blijft beperkt

De zware uitbraak van het blauwtongvirus in het tweede deel van 2024 heeft gelukkig geen al te grote impact gehad op de kwaliteitsresultaten. Het aantal leveraars zonder strafpunten voor het celgetal daalt licht t.o.v. vorig jaar, maar blijft gunstig (96,5%). De andere kwaliteitsresultaten blijven in 2024 op de hoge niveaus van de voorbije jaren.

Jaaroverzicht van het aandeel melkleveraars zonder strafpunten (in %)

Kwaliteitsparameter	1993	2005	2010	2015	2020	2022	2023	2024
Kiemgetal (1)	88,2	97,5	97,5	98,3	98,9	98,7	98,7	98,7
Celgetal (2)	82,2	96,8	95,9	97,1	97,9	97,7	97,5	96,5
Remstoffen (3)	99,5	99,1	99,3	99,7	99,7	99,8	99,8	99,7
Vriespunt	98,9	99,1	99,7	99,7	99,9	99,8	99,7	99,5
Filtratie	99,7	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

(1) Minder dan 100.000 kiemen
(2) Minder dan 400.000 cellen
(3) Sinds 01/11/2000 wordt het systeem van strafpunten vervangen door een penalisatie op de leveringen die door remstoffen gecontamineerd zijn.
Bron: MCC-Vlaanderen, Comité du Lait

2.3.10. Melkverwerking

De melkverwerking door de zuivelindustrie in België is de laatste decennia fors gestegen. In 2022 ging het om 5,1 miljard liter melk, waarmee voor het eerst de kaap van 5 miljard overschreden. Ook in 2024 is dat het geval, na een kleine daling het jaar voordien

Sinds 2015, het einde van de Europese melkquota, is de melkaanvoer met 22% of bijna 0,8 miljard liter gestegen, terwijl het volume verwerkte melk in België is gestegen met bijna 1 miljard liter. De forse toename van de verwerking de afgelopen jaren laat de zuivelindustrie toe een performant verwerkingsapparaat van voldoende schaalgrootte operationeel te stellen en te houden. Dit komt de uitvoer en de handelsbalans ten goede.

Verwerking van melk door de zuivelindustrie (mio liter)

Jaar	Melkaanvoer	Invoer bulk	Uitvoer bulk	Saldo in/uitvoer	Melkverwerking
2006	2.925	486	336	150	3.075
2008	2.999	486	381	105	3.104
2010	3.214	552	508	44	3.258
2012	3.222	730	492	238	3.460
2013	3.300	760	300	460	3.760
2014	3.465	921	509	412	3.877
2015	3.564	1.060	544	516	4.080
2016	3.679	1.137	344	793	4.472
2018	3.960	1.105	119	986	4.946
2019	4.055	694	113	581	4.636
2020	4.204	659	75	584	4.788
2021	4.192	656	102	554	4.746
2022	4.320	1.021	205	816	5.136
2023	4.384	771	203	569	4.953
2024	4.350	865	174	691	5.041

Bron: Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap; AMI

2.3.11. Meer kaas en verse zuivel

Voor 2024 valt de hogere productie van kaas op en dit over zowat alle kaassoorten heen (op Cheddar na). Dit ligt in lijn met de toegenomen marktvraag. Als gevolg van de hogere kaasproductie daalde de productie van boter, die de vraag niet kon volgen. Verder neemt de productie van verse zuivel sterk toe, gedreven door een toename aan gefermenteerde melk. De geproduceerde hoeveelheden melkpoeder namen sterk af t.o.v. vorig jaar, zowel magere als niet-magere. Verder werd opvallend meer verduurzaamde melk geproduceerd tegenover 2023. De productie van consumptiemelk ligt in lijn met vorig jaar.

Binnen de **consumptiemelkcategorie** doen melkdranken (+2%) het beter dan witte melk (-2%). Binnen de categorie van de witte melk stijgt het aandeel van volle melk, ten koste van het aandeel

van halfvolle en magere melk. De productie van melkdranken ligt in lijn met vorig jaar. Hoewel beperkt in volume, valt de grote relatieve stijging van gevitamineerde melk (+20%) sterk op.

Aandeel in de productie van consumptiemelk (%)

	1984	1995	2005	2015	2020	2022	2023	2024
Volle melk	73,7	34,6	20,9	21,4	26,6	27,6	28,2	29,5
Halfvolle melk	11,7	49,9	53,0	50,3	45,7	43,9	44,5	43,0
Magere melk	10,8	12,3	7,0	5,4	5,6	4,7	4,6	4,4
Karnemelk	3,8	3,2	4,2	2,2	2,4	2,8	2,8	2,6
Chocolademelk	—	—	12,5	16,2	16,4	18,7	17,7	17,8
Melk met vitamines	—	—	2,4	4,5	3,3	2,3	2,2	2,7
TOTAAL	100	100	100	100	100	100	100	100

Bron: NIS (publicatie van 27/05/2025)

De sterke toename van de productie van gefermenteerde melk (+12%) zorgt voor een stijging van de **verse zuivelproducten** in 2024 (+5%). Voor room (+1%) en desserten (+3%) zien we een beperkte toename. De productie van yoghurt nam met -1% t.o.v. vorig jaar licht af.

Bij de **melkpoeders** valt de forse daling van maar liefst -20% volle melkpoeder op. Vorig jaar vond echter een zeer grote toename van de productie plaats, waardoor we nog steeds ruim boven de hoeveelheid van 2022 blijven. Ook de productie van magere melkpoeder daalt met -5%. In totaal wordt er dus 8% minder melkpoeder geproduceerd dan vorig jaar. De productie van **melkerijboter** daalt met 7%, wat de trend volgt van vorig jaar. Sinds 2022 zijn de productiecijfers voor herbewerkte boter vertrouwelijk gezien het beperkt aantal marktdeelnemers in België.

Met betrekking tot **kaas** zijn er net als vorig jaar behoorlijke productiestijgingen te rapporteren:

- Verse kaas, dat vroeger stelselmatig dalingen kende, laat sinds 2020 een groei optekenen. In 2024 wordt nog eens een sprong gemaakt van maar liefst +52%;
- Gouda als consumentenkaas maakt opnieuw een mooie stijging, met name +10,4%;
- De Belgische productie van Cheddar is relatief beperkt. Wijzigingen in het geproduceerde volume springen dus meteen in het oog, en ook dit jaar valt een daling van -23% waar te nemen. Vorig jaar tekenden we nog een stijging op van 11%;
- Er staat geen rem op de groei van Mozzarella (+8%). en neemt in 2023 bijna drie kwart van het aandeel aan natuurkaas voor haar rekening;
- Smeltkaas stijgt opnieuw met 3,6%.

Zuivelproductie in België

(in 1.000 liter of ton)	2010	2015	2020	2022	2023	2024	24/23 %
CONSUMPTIEMELK (1.000 l)							
WITTE MELK	672.793	686.191	716.715	646.048	641.145	631.800	-1,5
- volle melk	158.881	184.871	237.808	225.595	225.686	234.265	3,8
- halfvolle melk	441.304	435.719	407.862	358.869	356.111	341.687	-4,1
- magere melk	53.158	46.809	49.892	38.791	37.227	35.038	-5,9
- karnemelk	19.450	18.792	21.153	22.793	22.120	20.810	-5,9
MELKDRANKEN	105.960	179.381	176.271	171.797	159.577	163.117	2,2
° chocolademelk	75.881	140.190	146.382	153.251	141.989	141.855	-0,1
° met vitamines	30.079	39.191	29.890	18.546	17.588	21.262	20,9
TOTAAL	778.753	865.572	892.986	817.845	800.722	794.916	-0,7
VERSE ZUIVELPRODUCTEN (1.000 l)							
- yoghurt	50.695	35.307	49.699	53.736	53.760	53.080	-1,3
- gefermenteerde melk	239.493	202.866	262.038	255.094	253.743	284.388	12,1
- consumptieroom	151.741	218.872	227.309	256.931	268.284	270.632	0,9
- desserten (pap, vla, ...)	88.669	91.147	93.575	116.783	120.953	124.015	2,5
TOTAAL	530.598	548.192	632.620	682.545	696.741	732.115	5,1
BOTER (ton)							
- melkerijboter	31.651	45.856	63.124	73.534	68.862	64.336	-6,6
- herbewerkt	43.392	35.412	31.912	-	-		-
TOTAAL	75.043	81.268	95.036	-	-	-	-
MELKPOEDER (ton)							
- niet-magere	69.212	39.722	70.395	26.979	40.684	32.388	-20,4
- magere	78.034	153.295	156.342	198.190	182.838	173.400	-5,2
TOTAAL	147.246	193.017	226.737	225.169	223.521	205.788	-7,9
KAAS (ton)							
- verse kaas	11.242	12.819	7.491	12.981	14.548	22.072	51,7
- natuurkaas	59.275	84.426	99.760	98.310	110.368	116.912	5,9
° Gouda	5.254	5.531	10.078	8.679	8.764	9.678	10,4
° Cheddar	2.369	1.257	3.763	1.805	2.004	1.554	-22,5
° andere harde en halfharde	24.476	24.074	25.207	19.219	18.696	18.413	-1,5
° Italiaans (Mozzarella, …)	27.176	53.564	60.711	68.606	80.903	87.267	7,9
- smeltkaas	-	-	12.425	11.459	11.740	12.167	3,6
TOTAAL	70.517	97.245	119.676	122.750	136.655	151.151	10,6
TOTAAL (excl. smeltkaas)	70.517	97.245	107.251	111.291	124.915	138.984	11,3
EVAP + CONDENS	-	-	65.570	57.641	57.273	65.689	14,7
ROOM- EN MELKIJS	84.994	71.148	63.629	63.314	59.516	59.924	0,7

—: niet beschikbaar
Bron: NIS (publicatie van 27/05/2025)

De Belgische zuivelindustrie verwerkt (uitgedrukt op basis van vet en eiwit) het grootste deel van de melk tot producten van de categorieën room, kaas en melkpoeder. Wanneer we condensmelk en 'tweedelijns' zuivelproducten zoals herbewerkte boter, smeltkaas en roomijs buiten beschouwing laten, daalde het aandeel van **melkpoeder** sinds 2005 van 30% tot 20% in 2021. In 2022 nam dit aandeel weer toe tot ruim 23% om vervolgens stabiel te blijven in 2023. In 2024 zien we opnieuw een daling tot 21,4%. Ook het aandeel van **boter** daalt tegenover met 0,8 procentpunt t.o.v. vorig jaar tot 14,4%. Het aandeel van **consumptiemelk** blijft met 11,6% nagenoeg stabiel, mogelijk het voorzichtige begin van een trendbreuk met de jarenlange dalende tendens. De categorieën **kaas** en **verse zuivelproducten** nemen in aandeel toe t.o.v. 2023, tot respectievelijk 22,9% en 6,1%. Ook

voor **room** zien we een stijging t.o.v. vorig jaar. Ook al is die beperkt in grootte, door de daling van het melkpoeder heeft room met 23,5% nu het grootste aandeel in de melkverwerking.

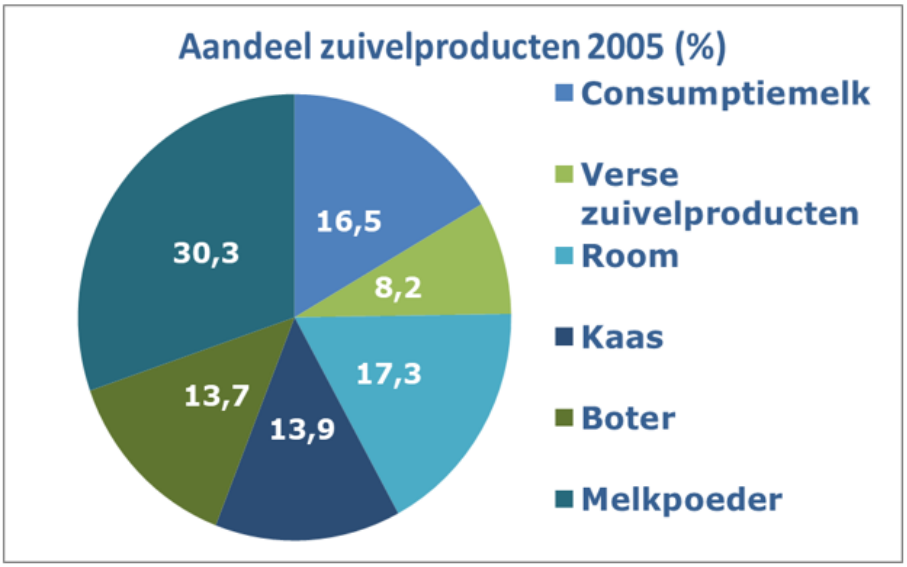

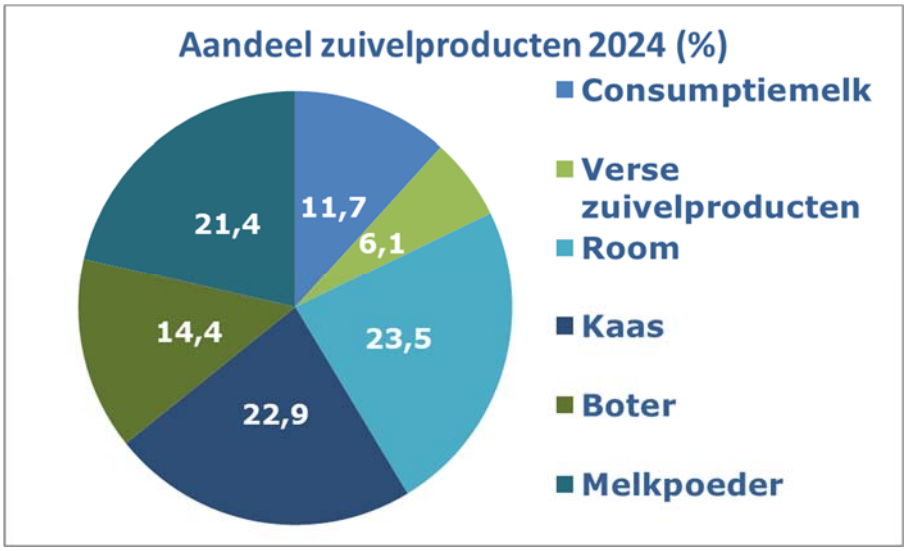

Bron: NIS en Ministeries van de Vlaamse en Waalse Gemeenschap

2.3.12. Thuisverbruik zuivel stijgt over hele lijn

In 2024 steeg het thuisverbruik van zowel melk, yoghurt, room, boter, als kaas tegenover het jaar voordien. Hiermee wordt voor het eerst sinds de coronacrisis gebroken met de jarenlange trend van de daling van het gezinsverbruik van consumptiemelk. In vergelijking met 2023 steeg het thuisverbruik van consumptiemelk in **2024** met 3,1%. Hierbij is vooral de stijging van het verbruik van chocolademelk met 13,8% opmerkelijk. Voor kaas (+0,6%) is de stijging weliswaar bescheidener dan voor yoghurt (+2,8%), boter (+4,3%) en room (+4,7%). Deze laatste twee zijn wellicht te danken aan de algemene trend tot publieke herwaardering van melkvet, die zich ook zeer sterk heeft laten gelden op de prijzen voor melkvet (zie 2.3.13).

Het gezinsverbruik van zuivelproducten in België

(l of kg per capita)	2000	2010	2015	2020	2023	2024	24/23 %
Totaal melk (1)	64,20	51,85	48,64	41,48	38,33	39,52	3,1
° Karnemelk	1,40	0,70	0,52	0,59	0,28	0,30	7,1
° Chocolademelk	3,20	3,50	3,80	3,38	2,83	3,22	13,8
Yoghurt	10,40	10,70	10,44	10,09	9,74	10,01	2,8
Room	1,90	2,50	2,62	2,11	2,14	2,24	4,7
Boter	3,20	2,40	2,31	1,70	1,40	1,46	4,3
Kaas (2)	14,90	15,90	14,92	14,43	14,36	14,44	0,6
° Verse witte kaas	4,00	3,70	2,96	2,90	2,44	2,35	-3,7
° Smeltkaas	1,20	1,20	1,12	0,99	0,84	0,84	0,0
° Andere kaas	9,70	11,00	10,85	10,54	11,08	11,25	1,5

(1) Inclusief gefermenteerde melk en exclusief melksubstituten

(2) Inclusief smeltkaas en verse witte kaas

Bron: YouGov via VLAM

2.3.13. Vetvalorisatie bereikt recordhoogtes

De Belgische noteringen kenden een ware explosie in 2024. Zowel de noteringen voor boter als voor room kenden nagenoeg het hele jaar door stijgingen, met recordhoogtes als resultaat. Op het eind van 2024 liggen de noteringen van room en boter maar liefst 41% en 31% boven de niveaus van 2023.

Prijsnoteringen (€/100 kg)

	31.12.07	31.12.10	31.12.15	31.12.18	31.12.19	31.12.20	31.12.22	31.12.23	31.12.24	24/23 %
Boter	289,20	362,64	287,75	425,86	354,47	335,83	519,50	550,75	720,96	30,9
Room	-	-	-	-	-	-	239,44	248,64	351,18	41,2
Cheddar	393,00	335,00	263,75	330,00	325,00	310,00	-	-	-	-
Volle melkpoeder	313,18	289,82	229,36	278,88	314,34	277,61	410,00	369,94	-	-
Magere melkpoeder	279,11	226,60	174,39	174,29	261,38	221,48	308,30	260,64	280,53	7,6

Bron: BCZ

De boterproductie kon de vraag niet volgen, die onder meer door de herwaardering van het product sterk is gestegen. De vorige prijsrecords van boter en room dateerden van 2022, volgend op de Russische invasie van Oekraïne en de coronacrisis. Onderstaande grafieken tonen echter duidelijk aan dat de niveaus van 2022 in de tweede jaarhelft ruimschoots werden overschreden. De kleine dip in aanvoer maar vooral de sterke vraag maakten van melk een schaars product, waardoor zuivelproducenten moesten kiezen tussen de productie van kaas, boter, of room. De resulterende onrust op de markt creëerde een sneeuwbaleffect voor de noteringen. Voor magere melkpoeder was de markt meer gematigd. Gedurende het hele jaar schommelden de noteringen rond de niveaus van 2023. Op het einde van 2024 noteert magere melkpoeder wel bijna 8% hoger dan vorig jaar.

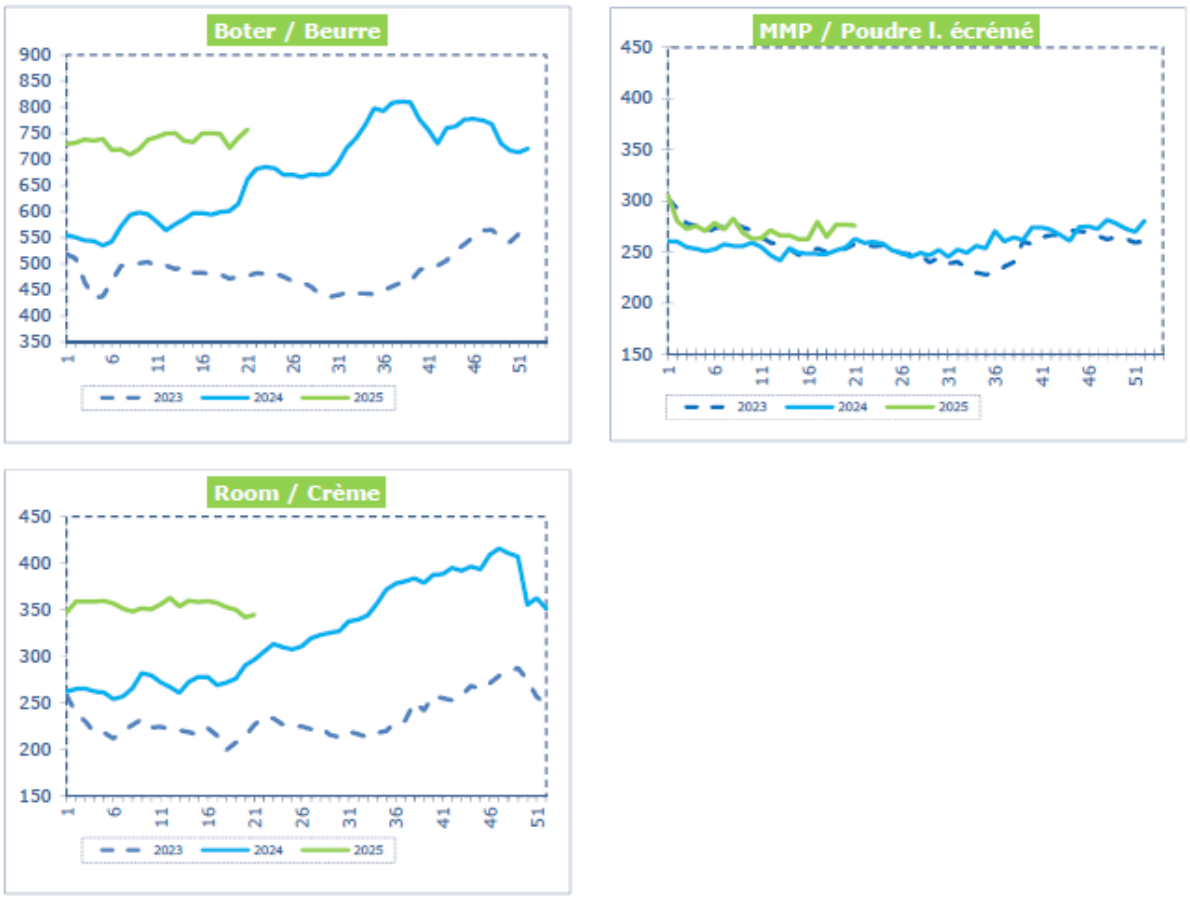

2.3.14. Omzet stijgt, investeringen dalen

De **omzet** van de zuivelindustrie in ons land is in 2022 met 30% gestegen. De kaap van 7 miljard euro werd zo overschreden. De voedingsinflatie heeft hieraan zijn bijdrage geleverd. In 2023 zagen we vervolgens een lichte daling van 1%, maar in **2024** stijgt de omzet opnieuw met 5%. Dit is beduidend beter dan het totaal van de voedingsindustrie, die weliswaar ook weer stijgt met 3%. Bijgevolg stijgt het aandeel van de omzet van de zuivelindustrie in de totale voedingsindustrie naar 9% in 2023.

In 2024 daalt de **werkgelegenheid** in de zuivelindustrie met 1%. Ook vorig jaar kenden we een daling, toen nog met 3%, terwijl we in het verleden steeds een toename optekenden. De groei die wordt opgetekend voor de volledige voedingsindustrie neemt ook verder, naar nog slechts 0,3%. Sinds 2010 is de werkgelegenheid in de zuivelindustrie met ruim 6% gestegen.

In 2021, 2022 en 2023 vonden grote stijgingen in de **investeringen** in de zuivelindustrie plaats. Vorig jaar stegen ze nog met 4% tot een niveau van 190 miljoen euro. In 2024 dalen de investeringen voor het eerst terug sinds 2020. Na een daling van -6% bedragen ze nog 178 miljoen euro. Als gevolg van een lichte stijging van de investeringen in de totale voedingsindustrie, neemt het aandeel van de zuivelindustrie af tot 8%.

	2010	2015	2020	2022	2023	2024	% 24/23
- OMZET (mio euro)							
a. Zuivelindustrie (1)	4.190	4.974	5.358	7.069	6.989	7.346	5,1
b. Voedingsindustrie	38.942	48.560	54.267	75.740	81.191	83.217	2,5
c. Aandeel zuivel (%)	10,8	10,2	9,9	9,3	8,6	8,8	2,6
- TEWERKSTELLING							
a. Zuivelindustrie (2)	5.726	5.620	6.162	6.270	6.112	6.060	-0,9
b. Voedingsindustrie	88.639	88.439	97.220	101.353	102.037	102.327	0,3
c. Aandeel zuivel (%)	6,5	6,4	6,3	6,2	6,0	5,6	-6,7
- INVESTERINGEN (mio euro)							
a. Zuivelindustrie (1)	90	151	137	183	190	178	-6,1
b. Voedingsindustrie	1.002	1.471	1.717	2.057	2.104	2.133	1,4
c. Aandeel zuivel (%)	8,9	10,3	8,0	8,9	9,0	8,3	-7,4

(1) incl. consumptie-ijsindustrie
(2) excl. consumptie-ijsindustrie
Bron: Statbel, RSZ

2.3.15. Handelsbalans blijft positief

In overleg met andere instanties wordt sinds 2022 een ruimere methodiek gehanteerd voor het becijferen van de in- en uitvoergegevens voor zuivelproducten. Niet enkel melk en room, melkpoeder, gefermenteerde zuivelproducten, boter, kaas en wei maken deel uit van de handelsstatistieken, maar ook een aantal andere zuivelproducten zoals melkdranken, roomijs, lactose,… worden nu binnen beeld gebracht. Binnen de categorie andere zuivelbereidingen valt o.a. zuigelingenvoeding o.b.v. melk en zuivelproducten, en melkpermeaat. Daarnaast verandert vanaf dit jaar de definitie van de productgroep 'wei en lactose', die voortaan ook lactoalbuminen bevat. Eerder werden lactoalbuminen als 'niet-eetbare producten' ingedeeld, maar dat was niet correct gezien deze wel geschikt zijn voor menselijke consumptie. Het is belangrijk dit in het achterhoofd te houden bij de verdere interpretatie van dit rapport. Let wel, de in deze sectie gepresenteerde cijfers zijn steeds inclusief doorvoer door België. Voor sommige producten, met name commodities, kan de doorvoer substantieel zijn, gezien de grote zeehavens die Vlaanderen herbergt.

Uitgedrukt in volume daalt de **invoer** in 2024 met -4%. Ook vorig jaar noteerden we een daling (toen 8%), maar in 2022 zagen we een stijging van bijna 30%, te wijten aan een erg hoge invoer van melk en room. De daling in 2024 is grotendeels te wijten aan de lagere invoer van melk en room, die net als vorig jaar daalt (-6%). Relatief gezien zijn boter, condensmelk, en de categorie 'andere zuivelbereidingen' de grootste dalers. Boter en boterconcentraat dalen zelfs met een kwart, tot nog amper 96.000 ton. Bij de stijgers opnieuw de gefermenteerde zuivelproducten, maar ook de invoer van wei en lactose kende een sterke stijging in 2024.

Invoer in volume

(1.000 ton)	2005	2010	2015	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Melk en room	874,4	791,3	1.285,0	1.006,6	1.540,7	1.349,7	1.269,2	-6,0
Melkpoeder	80,5	131,7	123,2	124,8	172,7	157,2	165,1	5,0
Gefermenteerde producten	169,3	135,6	134,0	135,4	133,0	145,2	165,7	14,1
Boter en boterconcentraat	106,9	111,9	157,0	137,1	122,6	124,9	96,0	-23,2
Kaas	243,8	271,9	278,1	362,6	436,2	445,2	425,9	-4,3
Wei en lactose	118,5	161,8	150,3	122,5	93,4	78,3	90,3	15,3
Condensmelk	34,1	48,9	74,7	79,3	101,5	96,8	78,8	-18,6
Melkdranken	-	-	20,9	32,0	31,6	36,5	45,5	24,7
Melk- en roomijs	26,6	16,5	18,7	17,9	22,8	24,0	23,2	-3,4
Andere zuivelbereidingen	11,2	20,0	38,2	58,4	49,0	45,6	37,0	-18,9
TOTAAL	1.665,3	1.689,5	2.280,0	2.076,5	2.703,5	2.503,4	2.396,7	-4,3

-: gegevens niet gekend
Bron: Eurostat (via VLAM)

In waarde blijft de **invoer** nagenoeg constant t.o.v. 2023. een kleine daling (-2%), volgend op de drastische stijging van 29% in 2022. De productprijzen zijn in 2024 immers gestegen. In 2024 zien we een stijging in de invoer van melkdranken, wat in lijn ligt met de stijging in volume. De stijging van melk- en roomijs ligt dan weer niet in lijn met de afname van het volume. Dit betekent dat de kiloprijs van het ingevoerde melk- en roomijs gestegen is. In waarde blijft kaas het grootste deel van de geïmporteerde waarde vertegenwoordigen, gevolgd door melk en room.

Invoer in waarde

(mio euro)	2005	2010	2015	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Melk en room	495,7	479,4	556,1	740,0	1.092,2	1.019,9	1.062,9	4,2
Melkpoeder	183,3	290,7	266,2	288,9	542,3	459,8	466,7	1,5
Gefermenteerde producten	146,3	141,1	170,9	192,2	209,1	257,1	263,4	2,5
Boter en boterconcentraat	305,8	378,9	503,1	501,4	798,1	678,6	610,8	-10,0
Kaas	844,3	969,6	1.114,6	1.465,5	1.944,8	2.083,0	2.094,3	0,5
Wei en lactose	64,1	90,0	127,9	117,2	139,7	100,1	105,0	4,9
Condensmelk	34,6	47,0	74,7	82,7	135,7	114,6	98,3	-14,2
Melkdranken	30,9	26,0	36,1	49,6	61,1	84,4	91,9	8,9
Melk- en roomijs	46,7	42,8	53,0	60,8	74,2	89,4	97,4	9,0
Andere zuivelbereidingen	24,2	29,1	52,9	90,5	86,3	81,5	80,5	-1,2
TOTAAL	2.175,9	2.494,5	2.955,5	3.588,8	5.083,4	4.968,4	4.971,2	0,1

-: gegevens niet gekend
Bron: Eurostat (via VLAM)

Net als de invoer, daalt ook de **uitvoer** in volume met 4% t.o.v. vorig jaar. In volume is de daling van melk en room met 4% hier de grootste reden voor. De grootste relatieve daling wordt opgetekend door boter (-18%), condensmelk (-12%), en wei en lactose (-11%). Voor boter zagen we vorig jaar echter een stijging van 15%, en ook condensmelk en wei en lactose stegen vorig jaar t.o.v. 2022.

Uitvoer in volume

(1.000 ton)	2005	2010	2015	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Melk en room	668,1	891,7	1.006,4	861,3	1.138,4	1.236,5	1.187,7	-3,9
Melkpoeder	163,2	248,2	243,1	283,4	234,4	252,2	257,3	2,0
Gefermenteerde producten	328,7	295,8	213,3	257,5	288,7	275,1	274,5	-0,2
Boter en boterconcentraat	136,9	130,7	133,7	155,4	139,4	160,0	131,5	-17,8
Kaas	132,8	161,6	197,3	263,4	297,9	332,0	337,6	1,7
Wei en lactose	71,9	70,2	130,9	185,1	171,3	176,9	156,9	-11,3
Condensmelk	58,4	74,3	82,1	129,4	146,3	165,0	145,6	-11,8
Melkdranken	-	-	160,0	155,1	162,7	164,0	157,6	-3,9
Melk- en roomijs	94,5	74,4	34,8	30,0	34,8	32,4	31,8	-1,9
Andere zuivelbereidingen	32,2	17,8	44,4	60,9	63,1	67,1	57,3	-14,6
TOTAAL	1.686,6	1.964,6	2.246,0	2.381,4	2.677,0	2.861,2	2.737,8	-4,3

-: gegevens niet gekend
Bron: Eurostat (via VLAM)

De **uitvoer** in waarde daalt minder sterk, nl. met 1%. Omdat de relatieve verandering in volumes in- en uitvoer gelijk zijn gebleven en de daling van de waarde groter is bij uitvoer, kunnen we concluderen dat de kiloprijs van de ingevoerde producten hoger is dan van de uitgevoerde producten. De sterkste dalers in uitvoer in waarde zijn condensmelk (-12%) en melkpoeder (-4%). Verder daalt ook de uitvoer van gefermenteerde producten, boter, melkdranken, en melk- en roomijs. De grootste stijging vindt plaats bij melk en room (+4%). Relatief valt vooral de stijging in de uitvoer van wei en lactose op (+35%), al bedraagt dit beperkte volumes.

Uitvoer in waarde

(mio euro)	2005	2010	2015	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Melk en room	315,3	447,2	557,8	646,1	1.045,5	1.093,2	1.136,6	4,0
Melkpoeder	325,1	608,0	503,1	679,6	826,7	682,2	652,6	-4,3
Gefermenteerde producten	267,3	251,4	217,8	264,5	340,7	397,7	388,9	-2,2
Boter en boterconcentraat	376,7	492,5	463,5	615,2	949,0	912,7	892,6	-2,2
Kaas	474,2	594,9	740,7	963,0	1.324,6	1.538,0	1.563,3	1,6
Wei en lactose	30,1	46,4	43,2	47,3	67,5	53,9	72,8	35,1
Condensmelk	73,0	93,9	145,8	226,0	352,0	360,4	317,4	-11,9
Melkdranken	96,1	92,0	113,0	112,8	140,5	159,2	155,4	-2,4
Melk- en roomijs	186,5	131,6	101,3	102,7	120,4	137,4	133,5	-2,8
Andere zuivelbereidingen	63,3	50,9	82,1	159,1	192,0	210,3	185,2	-11,9
TOTAAL	2.207,6	2.808,8	2.968,4	3.816,3	5.358,9	5.545,0	5.498,3	-0,8

-: gegevens niet gekend
Bron: Eurostat (via VLAM)

Sinds 2016 steeg het Belgische **handelsoverschot** voor zuivelproducten. In 2024 komen we net als vorig jaar uit op een handelsoverschot van ruim 500 miljoen euro. Ondanks een afname tegenover vorig jaar, ligt dit nog steeds ruim boven de niveaus van 2022 en eerdere jaren. De afname t.o.v. 2023 wordt veroorzaakt door een kleine daling van de uitvoer, terwijl de invoer nagenoeg constant bleef. Ondanks dit grote handelsoverschot, gaat dit om slechts 7% van de totale omzet van de Belgische zuivelindustrie.

Uitvoersaldo

(mio euro)	Uitvoer	Invoer	Saldo
1970	77	150	-74
1980	611	661	-50
1990	1.116	1.136	-20
2000	1.861	2.000	-139
2005	2.206	2.176	30
2010	2.808	2.495	313
2012	2.902	2.813	89
2013	3.171	3.135	36
2014	3.396	3.250	146
2015	2.965	2.956	9
2016	2.971	3.030	-59
2017	3.658	3.697	-39
2018	3.764	3.738	26
2019	3.833	3.613	220
2020	3.816	3.589	227
2021	4.191	3.937	254
2022	5.359	5.083	276
2023	5.545	4.968	577
2024	5.498	4.971	527

Bron: NIS, CRB vanaf 1995, Eurostat (via VLAM) vanaf 2005

De handelsbalans blijft duidelijk positief voor consumptiemelk, gefermenteerde zuivelproducten, consumptieroom, magere melkpoeder, en condensmelk. De meest negatieve handelsbalans noteren we voor melk in bulk en kaas. De negatieve handelsbalans voor melk en room in bulk is in feite een positief verhaal. Het gaat hier immers om invoer voor verdere verwerking in ons land. Dit maakt dat de creatie van toegevoegde waarde in ons land plaatsvindt, wat op zijn beurt onze economie ten goede komt.

België : uitvoer-invoer (1.000 ton)

Uitvoer	2010	2015	2020	2023	2024	% 24/23
Consumptiemelk	313	347	630	810	810	0,0
Consumptieroom	30	57	70	78	90	15,2
Gefermenteerde producten	296	213	258	275	270	-1,7
Boter en boterconcentraat	131	134	155	160	132	-17,3
Magere melkpoeder	136	164	205	192	197	2,6
Volle melkpoeder	112	79	79	60	60	0,0
Weipoeder	-	24	32	40	29	-27,7
Condensmelk	-	82	129	165	148	-10,1
Kaas	162	196	263	332	338	1,8
Melk in bulk	508	544	75	202	174	-13,9
Room in bulk	40	59	86	135	121	-10,3
Invoer	**2010**	**2015**	**2020**	**2023**	**2024**	**% 24/23**
Consumptiemelk	119	163	207	380	260	-31,5
Consumptieroom	16	13	28	18	17	-1,1
Gefermenteerde producten	136	134	135	145	166	13,9
Boter en boterconcentraat	112	157	137	125	96	-23,1
Magere melkpoeder	80	80	91	100	98	-1,9
Volle melkpoeder	52	43	34	57	67	16,7
Weipoeder	-	78	70	50	53	5,4
Condensmelk	-	75	79	97	79	-18,2
Kaas	272	278	363	445	423	-4,9
Melk in bulk	552	1.060	661	786	965	22,8
Room in bulk	105	49	112	168	128	-23,7
Handelsbalans	**2010**	**2015**	**2020**	**2023**	**2024**	**% 24/23**
Consumptiemelk	194	184	423	431	550	27,7
Consumptieroom	15	44	42	61	73	19,9
Gefermenteerde producten	160	79	122	130	105	-19,3
Boter en boterconcentraat	19	-23	18	35	36	3,4
Magere melkpoeder	56	84	114	92	99	7,5
Volle melkpoeder	60	36	45	3	-7	-369,2
Weipoeder	-	-54	-38	-10	-24	-135,3
Condensmelk	-	7	50	68	69	1,5
Kaas	-110	-82	-99	-113	-85	24,7
Melk in bulk	-43	-516	-586	-584	-791	-35,4
Room in bulk	-65	10	-26	-33	-7	78,7

-: gegevens niet beschikbaar

Bron: AMI

2.3.16. Groter aandeel aan BE zuivel blijft binnen de EU

Sinds 2022 stellen we de samenstelling van de EU evolutief voor doorheen de jaren, dus indien er een land toe- of uittreedt, verandert ook de toewijzing van dat land tot de EU dan wel de groep van de derde landen. Sinds 2005 evolueerde de samenstelling van de EU als volgt:

- 2007: toetreding van Bulgarije en Roemenië
- 2013: toetreding van Kroatië
- 2020: uittreding van het Verenigd Koninkrijk

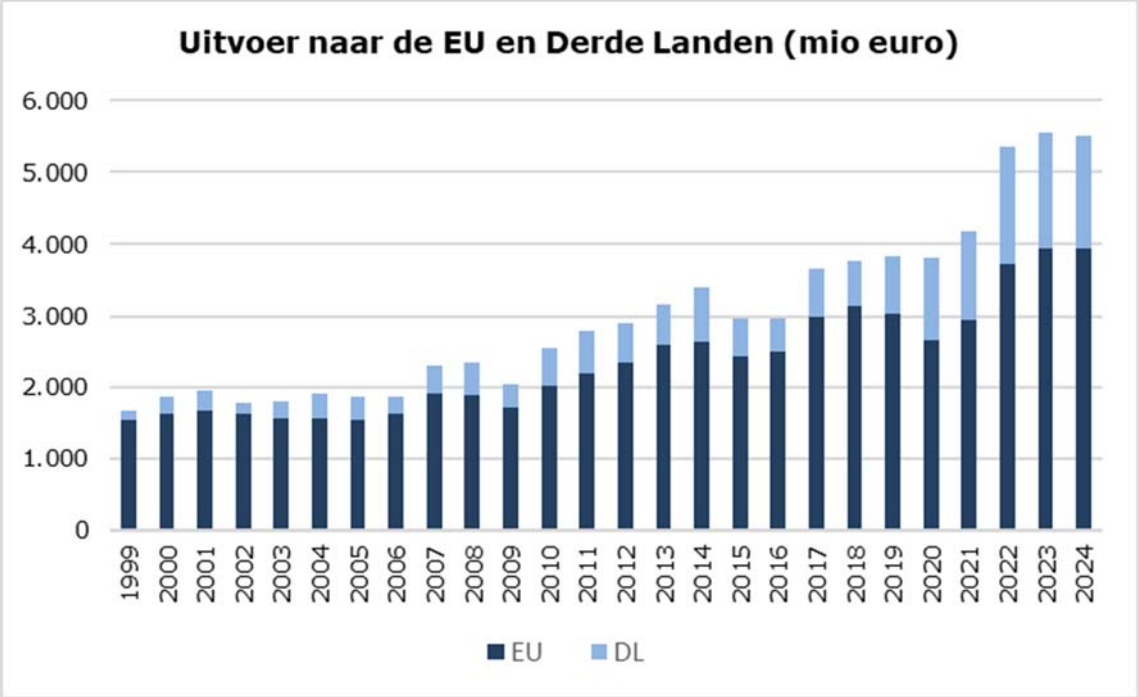

De statistieken vanaf 2020 beschouwen het Verenigd Koninkrijk als derde land. Hierdoor groeit het aandeel derde landen in de uitvoer abrupt van 21% naar 30%. De toename verschilt van product tot product. Vooral voor melkdranken, gefermenteerde zuivelproducten, condensmelk, kaas en roomijs zorgt de Brexit voor een sterke toename van het aandeel derde landen in de uitvoer.

In 2024 bedraagt het belang van afzet in derde landen net als vorig jaar minder dan 30%, nl. 28%. Dit betekent dat de blootstelling aan geopolitieke spanningen, handelsconflicten, strengere sanitaire invoereisen,… op het wereldtoneel relatief gezien een beetje gedaald is. Wanneer we de resultaten bekijken per productcategorie, liggen de trends voor de meeste producten in lijn met vorig jaar. Opvallend is de stijging in wei en lactose die binnen de EU blijft, maar dit is te wijten aan de verandering in definitie van die categorie. Zoals hoger vermeld maken voortaan ook lactoalbuminen deel uit van de categorie wei en lactose. Productcategorieën waarvoor het aandeel afzet in derde landen stijgt zijn melkpoeder, condensmelk, melkdranken, en melk- en roomijs.

Uitvoer: verdeling tussen de Europese Unie en de Derde Landen

	2005		2010		2015		2020		2023		2024	
(% van de waarde)	EU	DL	EU	DL	EU	DL	EU	DL	EU	DL	EU	DL
Melk en room	98%	2%	98%	2%	96%	4%	89%	11%	91%	9%	92%	8%
Melkpoeder	45%	55%	26%	74%	37%	63%	27%	73%	35%	65%	33%	67%
Gefermenteerde prod.	95%	5%	96%	4%	95%	5%	68%	32%	61%	39%	65%	35%
Boter	74%	26%	87%	13%	85%	15%	84%	16%	84%	16%	84%	16%
Kaas	98%	2%	98%	2%	94%	6%	82%	18%	75%	25%	75%	25%
Wei en lactose	71%	29%	73%	27%	70%	30%	68%	32%	72%	28%	87%	13%
Condensmelk	97%	3%	96%	4%	92%	8%	75%	25%	70%	30%	69%	31%
Melkdranken	100%	0%	97%	3%	97%	3%	70%	30%	60%	40%	52%	48%
Melk- en roomijs	98%	2%	98%	2%	94%	6%	84%	16%	80%	20%	77%	23%
Andere zuivelbereidingen	37%	63%	22%	78%	50%	50%	33%	67%	17%	83%	20%	80%
TOTAAL	84%	16%	79%	21%	82%	18%	70%	30%	71%	29%	72%	28%

EU = Europese Unie
DL = Derde Landen
Bron: Eurostat (via VLAM)

Uitvoer naar de EU en Derde Landen in waarde

(mio euro)	EU	DL	TOTAAL
1999	1.533,84	130,73	1.664,57
2000	1.620,96	240,08	1.861,04
2001	1.678,40	272,84	1.951,24
2002	1.622,10	161,70	1.783,80
2003	1.553,60	237,40	1.791,00
2004	1.570,30	336,80	1.907,10
2005	1.549,30	323,40	1.872,70
2006	1.633,51	230,94	1.864,45
2007	1.900,23	399,20	2.299,43
2008	1.879,48	458,17	2.337,65
2009	1.719,67	326,89	2.046,56
2010	2.006,39	558,97	2.565,36
2011	2.192,40	602,73	2.795,13
2012	2.339,91	561,83	2.901,74
2013	2.601,76	569,54	3.171,30
2014	2.654,47	741,49	3.395,96
2015	2.428,31	536,75	2.965,06
2016	2.496,64	474,62	2.971,26
2017	3.000,31	657,80	3.658,11
2018	3.138,41	625,97	3.764,38
2019	3.044,80	788,50	3.833,30
2020	2.662,28	1.152,32	3.814,60
2021	2.943,06	1.247,48	4.190,53
2022	3.722,08	1.630,05	5.352,13
2023	3.941,09	1.601,24	5.542,33
2024	3.939,85	1.558,40	5.498,25

Bron: CRB, Eurostat (via VLAM) vanaf 2012

2.3.17. Buurlanden blijven belangrijkste exportbestemmingen

Ook in 2024 wordt het gros (87%) van de Belgische export afgezet in 20 landen, waarvan er zich 8 buiten de EU bevinden. In 2022 waren dat nog 10 derde landen. Het belang van onze directe buurlanden Nederland en Frankrijk als exportmarkt daalt (telkens met -8%), al staan ze wel nog steeds ruim op kop. De uitvoer naar Duitsland stijgt met 9% t.o.v. vorig jaar. Pas op positie 10 zien we met China een verre bestemming opduiken. Wat betreft de uitvoer binnen de EU, stijgt de uitvoer relatief gezien het sterkst naar Denemarken (54%), Italië (13%), en Polen (13%). Uitgedrukt in absolute waarde is de stijging het grootst naar Duitsland.

Top-20 bestemmingen voor Belgische zuivelproducten (mio euro)

2015	2024	Bestemming	2005	2015	2020	2023	2024	% 24/23
1	1	Nederland	515	737	827	1.178	1.086	-8
2	2	Frankrijk	437	596	648	985	911	-8
3	3	Duitsland	292	312	451	710	776	9
5	4	Verenigd Koninkrijk	240	236	258	527	530	1
4	5	Italië	152	266	225	328	374	14
8	6	Spanje	47	74	108	181	178	-2
6	7	Algerije	74	100	138	66	112	70
19	8	Polen	2	15	50	84	95	13
7	9	Luxemburg	61	85	97	97	91	-6
15	10	China	9	20	86	91	85	-7
9	11	Indonesië	7	42	67	68	73	7
6	12	Denemarken	18	21	31	41	63	54
11	13	Griekenland	26	24	30	61	62	1
10	14	Saudi Arabië	11	28	30	61	62	2
45	15	Irak	5	5	8	54	55	1
31	16	Tsjechië	2	9	22	50	48	-4
14	17	Filippijnen	3	21	38	50	47	-6
17	18	Portugal	18	17	25	41	43	5
42	19	Roemenië	2	5	18	34	39	15
36	20	Verenigde Staten	2	8	12	33	36	9
		Som Top 20	**1.922**	**2.622**	**3.169**	**4.741**	**4.766**	**0,5**
		Som van alle export	**2.208**	**2.968**	**3.854**	**5.545**	**5.498**	**-0,8**

Bron: Eurostat (via VLAM)

Wanneer we de top 20 aan niet-EU bestemmingen voor Belgische zuivel bestuderen, valt vooral Algerije op, naar waar de uitvoer met maar liefst 70% stijgt. Verder springt ook de stijging van 9% naar de VS in het oog. In vergelijking met 2015 zien we het stijgende belang van China, Irak en de VS onder de importeurs.

Ondanks de daling van de uitvoer naar enkele grote Aziatische afzetmarkten, blijft Azië het best vertegenwoordigd in deze top-20 eruit. De landen in het Midden-Oosten niet meegerekend, wordt er voor 271 mio euro naar Azië geëxporteerd in 2024. De tweede grootste regio is het Midden-Oosten, met 194 mio euro. De derde grote regio in deze top-20 is Afrika, goed voor een totaal van 179 mio euro.

Top-20 bestemmingen voor Belgische zuivelproducten buiten de EU27 (mio euro)

2015	2024	Bestemming	2005	2015	2020	2023	2024	% 24/23
1	1	Verenigd Koninkrijk	240	252	261	527	530	1
2	2	Algerije	74	101	138	66	112	70
7	3	China	9	20	86	91	85	-7
3	4	Indonesië	7	43	67	68	73	8
4	5	Saudi-Arabië	11	28	30	72	60	-17
20	6	Irak	5	5	8	54	55	0
6	7	Filippijnen	3	21	38	50	47	-6
17	8	Verenigde Staten	2	8	12	33	36	9
22	9	Yemen	2	4	5	33	33	-1
16	10	Ver. Arab. Emiraten	10	9	20	33	31	-6
5	11	Egypte	23	22	16	24	27	10
18	12	Zuid-Korea	4	7	25	27	26	-2
13	13	Marokko	8	11	8	19	24	24
14	14	Nigeria	2	9	30	17	22	28
9	15	Japan	3	16	18	24	20	-15
12	16	Maleisië	4	12	19	22	20	-11
10	17	Jordanië	11	14	10	16	18	9
21	18	Zwitserland	3	5	11	19	17	-10
24	19	Senegal	7	3	22	18	16	-7
11	20	Libanon	3	12	11	14	15	13
		Som Top 20 DL	**430**	**602**	**836**	**1.229**	**1.267**	**3,1**
		Som van alle export	**2.208**	**2.968**	**3.854**	**5.545**	**5.498**	**-0,8**

Bron: Eurostat (via VLAM)

2.3.18. De uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk stijgt

Sinds 1 januari 2021 is de Brexit een feit. Ondanks het vrijhandelsakkoord met de EU blijft dit een grote impact hebben op het bedrijfsleven, met o.a. strenge douaneformaliteiten. De grootste obstakels voor de uitvoer, nl. een kostelijke grenscontrole en gezondheidscertificatie voor een beperkte range aan zuivelproducten, werden wel pas ingevoerd in april 2024. Bovendien trad het nieuwe vrijhandelsakkoord tussen Nieuw-Zeeland (NZ) en het Verenigd Koninkrijk (VK) in mei 2024 in werking, met erg voordelige invoervoorwaarden voor NZ zuivel. Het blijft dus moeilijk inschatten wat de uiteindelijke impact van de Brexit zal zijn op de zuivelhandel tussen België en het VK.

Voor het merendeel van de Belgische uitvoer van landbouw- en voedingsproducten zien we in 2021 een dalende uitvoer naar het VK. Voor zuivelproducten vanuit België echter, stellen we in 2021 een opmerkelijke stijging vast. Ook in 2022 en 2023 stijgt de Belgische uitvoer van zuivelproducten verder.

In **2024** zien we, uitgedrukt in waarde, opnieuw een kleine stijging (+0,5%) van de uitvoer van Belgische zuivelproducten naar het VK. Uitgedrukt in volume bedraagt de stijging +2,1%. Vooral de uitvoer van melkdranken kent een grote stijging, met 13% in volume en 19% in waarde. In relatieve wijziging valt vooral melkpoeder op, dat verdrievoudigt in volume en bijna verdubbelt in waarde.

Met in 2024 45% van de uitvoerwaarde voor zuivel blijft kaas het belangrijkste exportproduct naar het VK. Op de tweede plaats volgen de gefermenteerde zuivelproducten (22%), met enige afstand gevolgd door melkdranken en condensmelk.

Uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk in waarde

(mio euro)	2014	2016	2018	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Melk en room	10,9	8,5	10,2	6,0	4,3	3,9	3,8	-1,6
Melkpoeder	21,6	8,0	14,9	17,2	2,2	2,5	4,7	90,6
Gefermenteerde producten	47,9	43,1	43,8	61,0	107,9	120,6	117,6	-2,5
Boter en boterconcentraat	11,2	16,9	20,8	11,8	22,5	13,7	7,4	-46,0
Kaas	112,3	94,3	100,9	87,9	223,5	229,8	237,7	3,4
Wei en lactose	0,2	0,5	0,5	0,4	1,9	1,2	1,1	-8,3
Condensmelk	21,3	23,5	32,3	34,6	57,0	60,3	59,6	-1,2
Melkdranken	38,5	28,6	30,1	33,4	52,6	60,9	72,5	19,0
Melk- en roomijs	8,0	10,5	2,3	7,0	12,7	16,1	17,1	6,2
Andere zuivelbereidingen	3,8	2,3	2,2	1,9	9,0	18,2	8,4	-53,7
TOTAAL	**275,7**	**236,1**	**258,0**	**261,3**	**493,8**	**527,1**	**529,9**	0,5

Bron: Eurostat (via VLAM)

Uitgedrukt in volume is de categorie van melkdranken met 33% van het totaal duidelijk de grootste. Gefermenteerde melkproducten en kaas vervolledigen de top 3. Het volume melkpoeder dat uitgevoerd wordt stijgt van 0,6 naar 1,5 ton, ofwel een stijging met 163,7%.

Uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk in volume

(1.000 ton)	2014	2016	2018	2020	2022	2023	2024	% 24/23
Melk en room	13,1	10,1	8,3	6,1	4,2	3,7	3,4	-7,2
Melkpoeder	7,0	3,2	6,2	6,0	0,5	0,6	1,5	163,7
Gefermenteerde producten	41,4	48,2	46,6	62,0	89,0	78,2	76,0	-2,8
Boter en boterconcentraat	2,9	4,8	3,7	2,7	3,3	2,3	0,9	-60,9
Kaas	26,4	29,8	28,7	25,1	46,0	44,2	46,7	5,7
Wei en lactose	0,0	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,0	-100,0
Condensmelk	10,7	13,1	17,0	19,3	19,5	20,5	20,9	2,0
Melkdranken	49,1	39,6	50,5	54,7	69,0	70,8	80,2	13,3
Melk- en roomijs	2,6	3,2	0,8	1,8	2,9	3,1	3,8	22,6
Andere zuivelbereidingen	3,7	1,7	0,8	0,7	8,8	13,3	8,2	-38,3
TOTAAL	**157,0**	**153,8**	**162,8**	**178,6**	**243,2**	**236,7**	**241,6**	**2,1**

Bron: Eurostat (via VLAM)

Gelieve hierbij te noteren dat de EU-VK handelsstatistieken niet de uitvoer voor de in land X geproduceerde goederen betreffen. Goederen worden immers geregistreerd daar waar ze effectief naar het VK vertrekken. Belgische goederen die via Frankrijk naar het VK gaan, worden geklasseerd als Franse export. Omgekeerd geldt dat Nederlandse goederen die via België in het VK worden verdeeld, geregistreerd worden als Belgische export.